

TECTUM Journal.

TECTUM-JOURNAAL IS EEN UITGAVE VAN TECTUM, STICHTING VOOR DAKVAKMANSCHAP, HËT OPLEIDINGSBEDRIJF VOOR DAKDEKKEND NEDERLAND

WWW.TECTUM.NL

Twee meningen over niveau 4

Ron Vriend (33 jaar) en Hendrik Roest (25 jaar) vinden de Beroepsopleiding Kaderfunctionaris Uitvoering interessant, maar vrij pittig van aard.

> pag. 4

Gezond eten, een goed begin

Marjolein van Kleef meldt tijdens 'TopFit4TheJob' dat gezonde voeding een bijdrage levert aan langdurige inzetbaarheid op het dak.

> pag. 6

Ruben heeft zijn draai gevonden

Ruben Swart van Klomp Dakbedekkingssystemen in Amsterdam volgt op dit moment de Beroepsopleiding Allround Dakdekker

> pag. 8

Vergewist voor u zich vergist

Eén van de afspraken tussen sociale partners in de CAO BIKUDAK, heeft betrekking op de CAO-verplichte C1-cursus 'Gezond en Veilig Werken op het Dak'. Van oudsher dient het CAO-personeel deze cursus te hebben gevolgd omdat er anders niet op hoogte gewerkt mag worden. Om de opgedane kennis en vaardigheden actueel te houden, dient het CAO-personeel eens in de drie jaar de, eveneens verplichte, herhalingscursus te volgen.

Nieuw is dat onderaannemers (eventueel met personeel), uitzendkrachten en gedetacheerden met ingang van 1 juli 2014 via een zogeheten 'vergewisbepaling' eveneens aan deze CAO-eis dienen te voldoen. Deze afspraak wordt ook vastgelegd in de geactualiseerde Arbocatalogus Platte daken die binnenkort verschijnt. Volgens de CAO BIKUDAK betreft het iedereen die 'dakbedekkingwerk' uitvoert (dakdekkers, voormannen, onderaannemers/zzp'ers met eventueel personeel e.d.) voor zover men betaald of ingehuurd wordt door een bedrijf dat onder de werkingssfeer van de CAO BIKUDAK valt. Worden flexwerkers daarentegen ingehuurd om werkzaamheden uit te voeren die wat verder van het dakdekken afstaan (timmeren, loodgieterswerk e.d.), dan is deze CAO-eis niet op hen van toepassing. Zoals deze eisen evenmin van toepassing zijn op het UTA-personeel en uitvoerders. De Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) zal de handelingsbevoegdheid voor het werken op hoogte controleren. Met de Skillcard kan worden aangetoond of de C1-cursus is gevolgd en men aan de CAO-eis voldoet. Bedrijven dienen zich vanaf 1 juli 2014 bij de inhuur van flexwerkers te 'vergewissen' of deze aan de kwalificatie-eisen voor het werken op hoogte hebben voldaan. ■

TopFit4TheJob: Een langere loopbaan in de dakbedekkingsbranche

Dit cursusseizoen worden alle dakdekkers door de sociale partners in de gelegenheid gesteld om nog veiliger en gezonder te gaan werken aan een lange loopbaan in de dakbedekkingsbranche.

Naast de bestaande korte cursussen die TECTUM hiervoor al tijden in petto heeft, is er een specifieke korte cursus ontwikkeld, die zich richt op de duurzame inzetbaarheid van dakdekkers tot aan hun pensioen. Deze maatcursus 'TopFit4TheJob' levert een bijdrage aan een gezonde en lange loopbaan in de platte dakenbranche.

Dakdekkers moeten, zonder allerlei lichamelijk ongemak, lang kunnen doorwerken op het platte dak. Toch is gezond oud worden in de bitumineuze bedrijfstak nog steeds geen vanzelfsprekendheid, zo tonen de verzuimcijfers aan. Dakdekken is een zwaar beroep. Daarvan zijn de gevolgen pas op latere leeftijd te zien. Zo blijken dakdekkers van 45 jaar of ouder vrij veel last te hebben van fysiek ongemak. Daarbij kan gedacht worden aan de gevolgen van het onjuist tillen, dragen, duwen, trekken of knielen. Bovendien blijken de werkhoudingen ook vrij vaak ongemakkelijk te zijn. Dit alles zorgt bijvoorbeeld voor aandoeningen aan de rug, knieën, schouders of armen, met langdurig ziekteverzuim en mogelijke arbeidsongeschiktheid tot gevolg. De fysieke belasting bij het werken op daken is zo ernstig, dat de Inspectie SZW (voorheen Arbeidsinspectie) er dit jaar een speerpunt van heeft gemaakt.

Tijdens TopFit4TheJob wordt de bewustwording ten aanzien van gezonde voeding aangescerpt.

Nieuwe cursus!

De dienst zal streng controleren op de handhaving van alle regels op dat gebied.

PAGO

Daarnaast neemt het aantal ziekmeldingen om psychosociale redenen toe. Een en ander als gevolg van arbeidsconflicten, problemen thuis en leefstijl in algemene zin. Werkgevers zouden hierop kunnen anticiperen door het personeel een Periodiek Arbeidsgezondheidskundig Onderzoek (PAGO) te laten ondergaan bij een arbodienst. Een PAGO brengt de gezondheidsrisico's en lichamelijke afwijkingen in beeld en is daardoor eveneens een prima hulpmiddel voor de dakdekker om tot aan zijn pensioen te kunnen blijven werken.

CURSUS

Tot slot kunnen dakdekkers zelf ook een bijdrage leveren aan hun duurzame inzetbaarheid. TECTUM biedt daarvoor de maatscholing 'TopFit4TheJob' aan. Dit betreft een eendaagse cursus die, in algemene zin, inzicht oplevert in

de eisen die de samenleving vandaag en morgen stelt aan werkenden in de BIKUDAK-sector en perspectief biedt om daarop qua leefstijl te anticiperen. De cursus bestaat uit vier blokken. Daarvoor zijn vier afzonderlijke partijen verantwoordelijk. In al deze blokken wordt concreet ingegaan op zaken zoals bijv. leefstijl, thuissituatie, gedrag en cultuur. Het mooie aan deze cursus is, dat daarnaast, door een geneeskundig(e) medewerker, ter plekke een individueel en preventief medisch onderzoek wordt uitgevoerd.

Vooraf dit laatste confronteert een deelnemer met zijn eigen fysieke beperkingen dan wel mogelijkheden. Op grond van de (vertrouwelijke) bevindingen wordt de werknemer daarna zo nodig in zijn verdere loopbaan begeleid. Tevens leveren de onderzoeksresultaten collectieve data op, op basis waarvan een leeftijdsbewust personeelbeleid mogelijk

→ vervolg op pagina 2

aangescherpt kan worden. Voor de bedrijven is deze cursus eveneens handig, omdat ze de medische faciliteit niet afzonderlijk, onder werktijd, hoeven te organiseren. Zij zijn inmiddels gericht benaderd om personeelsleden aan deze cursus te laten deelnemen.

cursus 'TopFit4TheJob' opnieuw een belangrijke bijdrage aan een 'routekaart' voor een gezonde (dak)loopbaan. De cursus telt mee als schooldag in het kader van artikel 8.B. uit de CAO BIKUDAK. ■

SUBSIDIE

Naast de bekende korte arbo- en veiligheids cursussen, levert TECTUM met deze nieuwe maat-

Column

OUW

Ik ben onlangs 50 jaar geworden! Man, man, wat een leeftijd. Toen ik jong was, laten we zeggen tussen de 20 en de 30, vond ik 50 een hele leeftijd. Nou, ik kan vertellen, de tijd is omgevlogen. Zo ben je 20, 30, 40 en dan onvermijdelijk, als je gezond mag blijven en geen ongelukken krijgt, dan ben je 50.

Mijn vader is 55 jaar oud geworden, veel te jong gestorven, maar toch wel al een hele leeftijd, vond ik toen. Ik was 17. Maar nu, nu je zelf een beetje in de buurt komt, is het helemaal geen hoge leeftijd. Mijn broer is inmiddels 55, maar ik vind hem totaal niet oud en zeker niet zo oud als mijn vader. Alles is betrekkelijk, dat is wat mij het gedoe rondom de leeftijd vertelt. Dat geldt voor leeftijden en dat geldt zo ook voor het begrip 'duur'. Wat is 'duur'? Er zijn ondernemers die zeggen dan heel spontaan: 'TECTUM is duur. Die gedwongen winkelnering, het feit dat je bij TECTUM cursussen moet doen, dat maakt dat TECTUM maar prijzen kan vragen, die het wil'.

Als je niet verder nadenkt, ga je dit zeggen. En als je met gelijkgestemden praat, knikt iedereen instemmend. Ik kan in een dergelijk geval wel roepen, dat het niet zo is, maar dan is het eigenlijk al te laat. Het beeld is gevormd, het kwaad is al geschied. TECTUM is duur! Terwijl het niet waar is. Even een paar feiten op een rij: De vakopleidingen kosten, indien de leerling in dienst is van TECTUM, het dakbedekkingsbedrijf niets, korte cursussen kosten ca. € 300 per cursusdag per deelnemer/werknemer. Het bedrijf krijgt dan ook nog € 235 per werknemer terug aan subsidie, blijft over € 65. Niet echt duur toch?

Een BHV-cursus kan wel duur zijn. Echter, wij doven niet een vuurtje in een prullenbak op de parkeerplaats. Weleens een dakdekker op het dak een prullenmand in brand zien steken? Nee, de TECTUM BHV-Dakcursus, daar gaat het toch werkelijk om echte fikken blussen. Vandaar dat wij (vaak) op brandweeroefenplaatsen scholen en niet op parkeerplaatsen. En ja, dat kost geld.

Doordat de sociale partners (VEBIDAK, FNV Bouw en CNV Vakmensen) er voor hebben gekozen opleidingen en cursussen bij voorkeur vooraf goed te regelen, kan de dakbedekkingsbranche betaalbaar praktisch elke cursus aanbieden, die een ondernemer wil voor zijn werknemers. En, alle controle ligt eenvoudig bij de eerder genoemde organisaties. Is de opleiding of cursus niet goed, dan kan er ingegrepen worden.

Duur? Opleiden is niet duur, het kost wel geld, ja, dat klopt. Maar kwaliteit kost geld, dat vertelt u als ondernemer toch ook aan uw opdrachtgevers? Dan doen wij dat ook. Deze wijsheid is weliswaar een oude, maar wel een ware.

Karel-Jan Batenburg
directeur TECTUM

VAO-Dak

VAO-Dak staat voor Voorlichting, Advies en Ondersteuning. De cursus geeft de leermeester of begeleidend vakman een steuntje in de rug waardoor hij de begeleiding en beoordeling van leerling-dakdekkers in de praktijk zo optimaal mogelijk kan laten verlopen.

An VAO-Dak werken alle vakdocenten van TECTUM mee. Gedurende de vakopleiding wordt door één van hen twee keer een halve dag een werkbezoek afgelegd. De eerste keer, bij het begin van de opleidingen, wordt vooral uitleg verstrekt over het belang en het werken met de trajectmap. De trajectmap wordt beschouwd als de routeplanner die de leerling door de opleiding heen leidt. Leerlingen hebben deze trajectmap altijd bij zich, op school en tijdens hun beroepspraktijkvorming. In de trajectmap zit alle informatie die de vakdocent of leermeester nodig heeft om de leerling goed te kunnen begeleiden en beoordelen. Bij het eerste werkbezoek gaat het vooral om de wijze waarop de beoordeling van de competenties van de leerling plaatsvindt, hoe deze in kaart wordt gebracht en om de urenregistratie. Tegen het einde van de opleiding volgt het tweede en laatste bezoek. Dan wordt met name de hele voortgang in het leerproces, met de daarbij behorende administratie, onder de loep genomen. VAO-Dak geldt voor de leermeesters die leerlingen uit zowel niveau 2 als 3 begeleiden. In niveau 3 wordt bij het tweede werkbezoek de nadruk gelegd op de beoordeling van de praktijktoetsen die op het dak worden afgenomen.

TWEDE RONDE

Vanaf eind maart zijn de eerste werkbezoeken in het kader van VAO-Dak weer van start gegaan. Uiteraard werden de bedrijven daarvan op voorhand op de hoogte gesteld. VAO-Dak is onderdeel van de nascholingscyclus voor leermeesters en daardoor onlosmakelijk verbonden aan het opleiden van leerlingen. Bijkomend effect is dat ook de Leermeesterpas van Fundeon geldig blijft. ■

Loonsverhogingen per 1 januari 2014

In verband met de stijging van het Wettelijk Minimumloon (WML) met 0,51% per 1 januari 2014, vindt er ook een aanpassing plaats in de garantielonen voor nieuwe instromers zonder werkervaring in de sector. Onderstaand treft u de nieuwe bedragen van de inloopschalen per 1 januari 2014 aan. ■

GARANTIELONEN IN € VOOR NIEUWE INSTROMERS ZONDER WERKERVARING IN DE SECTOR:

Leeftijd	1e halfjaar		2e halfjaar	
	Weekloon	Uurloon	Weekloon	Uurloon
16 jaar	140,80	3,52	163,20	4,08
17 jaar	159,60	3,99	183,60	4,59
18 jaar	181,60	4,54	206,80	5,17
19 jaar	207,20	5,18	234,40	5,86
20 jaar	253,60	6,34	296,40	7,41
21 jaar	294,00	7,35	339,20	8,48
22 jaar	378,80	9,47	414,80	10,37
en ouder				

Assessoren: Zien van doen

Docenten, leerlingbegeleiders en het management van TECTUM zijn onlangs gekwalificeerd als erkend assessor. Hiervoor werd een opleidingstraject via ROC Friese Poort afgelegd. Een assessor kan het beste worden omschreven als iemand die formeel bevoegd is om een leerling-dakdekker te begeleiden en te beoordelen tijdens zijn beroepspraktijkvorming.

Tijdens de vakopleidingen bereidt TECTUM leerling-dakdekkers voor op hun toekomstige beroepspraktijk. Bij TECTUM gaat het niet alleen om het bijbrengen van parate vakkennis of afzonderlijke vaardigheden. In de lessen draait het ook om de beoordeling van de leerling-dakdekker in totaliteit. Ook zijn interesses, ervaringen en opgedane kennis tellen daarom mee om er een goede dakdekker van te maken. Eventueel past TECTUM de leertaken en/of werkprocessen daarop aan als de kans van slagen op de beroepskwalificatie wordt vergroot. Daardoor wordt er in feite individueel maatwerk geleverd gedurende de vakopleidingen. Een verschil met vroeger is, dat een leerling aan het einde van de rit niet meer eenmalig tijdens een examen wordt beoordeeld. Vandaag de dag vindt de toetsing plaats gedurende het gehele opleidingsjaar door middel van observaties met daarbij de beoordeling van de praktijktoetsen. 'Het zien van doen' noemt de Onderwijsinspectie dit.

wil de overheid daarvoor erkende assessoren inzetten. Assessoren, die met goede communicatie, houding en binnen de juiste kaders het examen formeel en correct kunnen en zullen afnemen. TECTUM's samenwerkingspartner ROC Friese Poort uit Drachten is verantwoordelijk voor de wettelijke eisen inzake kwaliteit, toegankelijkheid en doelmatigheid van het onderwijs. Vandaar dat ROC Friese Poort een scholingstraject ontwikkeld heeft dat de docenten, leerling-begeleiders en het management van TECTUM in een paar maanden tijd heeft voorbereid op hun taken als erkend assessor. Inmiddels zijn zij daarvoor allemaal gekwalificeerd.

Het functieprofiel voor een assessor is vastgesteld door de Nederlandse Vereniging voor Examens. Daaruit blijkt, dat naast parate vakkennis, houding en communicatie mede van groot belang zijn. Belangrijke trefwoorden voor de competenties van assessoren zijn: Inlevingsvermogen, communiceren, observeren, oordeelsvorming, kritische houding en onafhankelijkheid waarborgen, systematisch en proceduregericht werken. Belangrijke eigenschappen, omdat die op onderdelen zorgen voor een nog betere interactie tussen de leerling-dakdekker en de assessor van TECTUM. ■

ASSESSOREN

Om dit 'Zien van doen' goed, objectief en transparant te kunnen uitvoeren, is specifieke deskundigheid verlangd. Mede omdat er in het beroepsonderwijs landelijke examens zullen komen voor Nederlands, Engels en rekenen,

Wist u dat...

... Nederlandse werknemers 33,5 uren per jaar (vier werkdagen) op het toilet van hun werkgever doorbrengen? Eén op de twintig personen zit tijdens de grote boodschap te surfen op het internet en één op de dertig neemt een boek of krant mee, of leest een tijdschrift dat er al ligt. Eén op de zeven gebruikt zijn mobiele telefoon. Een dutje doen op de wc zijn de onderzoekers niet tegen gekomen. ■

(ONDERZOEK VAN SANITAIRE DIENSTVERLENER INITIAL)

... Michael Jackson ruim vier jaar na zijn dood de best verdienende artiest ter wereld is? Dat blijkt uit de nieuwe lijst van het zakenblad Forbes. Met een inkomen van ruim 160 miljoen dollar, overtreft hij de levenden. Madonna hield 125 miljoen dollar over aan haar wereldtoernee. Het is de derde keer in vijf jaar dat de bestverdienende dode artiest meer verdient dan de levende. ■

... De woorden sukkelseks, jihad-reiziger, shinen, gamechanger, shariadriehoek, wazzup en selfie door de Van Dale zijn toegevoegd aan de digitale woordenlijst? Deze digitale lijst wordt twee keer per jaar aangepast. Woorden die de lijst halen, moeten meer dan eendagsvliegen zijn. Verspreiding en frequentie zijn belangrijke factoren. ■

Schorsingen

Het aantal geschorste leerlingen op middelbare scholen neemt toe. Afgelopen jaar werden ruim 5.300 jongeren geschorst. Daarvan hadden 596 leerlingen zich dusdanig gedragen, dat zij helemaal niet meer mochten terugkomen. Dat blijkt uit cijfers van de Onderwijsinspectie. De voornaamste reden voor schorsing betreft fysiek geweld tegen medeleerlingen, verbaal geweld tegen onderwijzend personeel of storend gedrag in de lessen. Het aantal schorsingen is 6% hoger dan in het schooljaar 2011-2012. Bij TECTUM is daarvan overigens geen sprake. ■

Sectorplan BIKUDAK Crisis met scholing en opleidingen te lijf

Net als andere sectoren in de bouw, is de BIKUDAK-sector zwaar getroffen door de financiële en economische crisis. Om de huidige problematiek het hoofd te bieden en goed voorbereid te zijn op een toekomst, waarin naar verwachting een tekort aan vakbekwame en gemotiveerde dakdekkers zal ontstaan, zullen sociale partners op brancheniveau een aantal maatregelen nemen. Dit, om de arbeidsmarkt te verbeteren en moderniseren. Daartoe is een ambitieus sectorplan BIKUDAK 2014-2015 ontwikkeld, dat erop gericht is om de gevolgen van de crisis te dempen.

Er worden derhalve voorstellen gedaan hoe de arbeidsinstroom en begeleiding van jongeren (en ex-BIKUDAK-werknemers) kan worden vergroot, hoe uitstroom kan worden voorkomen en hoe vakkennis kan worden behouden door bijvoorbeeld (oudere) werknemers te gaan inzetten als leermeester. Een belangrijke doelstelling, die eveneens in het plan wordt uitgewerkt, heeft betrekking op de integratie van zzp'ers en flexwerkers in het sectoraal arbeidsmarktbeleid. Door hier de

dienst, flexwerkers zoals zzp'ers), een tijdelijke extra bevordering van de instroom via de Basisberoepsopleiding bij TECTUM, extra begeleiding van werknemers na afronding van hun opleiding (twee jaar), een aanbod voor (verhoging) instroom via 'social return-projecten' (voor mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt), vergroting van de bijscholingsmogelijkheden voor vakkrachten, verbetering van duurzame inzetbaarheid (speciale scholingstrajecten) en tot slot een pilot 'sociale innovatie' (ondersteuning van bedrijven om een verbetering in het (leeftijd)bewuste personeelsbeleid te realiseren).

CONCLUSIE

Het sectorplan BIKUDAK zet zwaar in op scholing en opleidingen. Scholing en opleidingen kosten evenwel geld. Echter, door nu niet te gaan opleiden, kan de bedrijfstak zich uiteindelijk vanaf 2015 behoorlijk in de vingers snijden (zie EIB-rapportage). Want beschikken we tegen die tijd nog wel over voldoende mankracht op daken? Niets doen is dus geen optie. Vooruitlopend op de verwachte beschikking vanuit het ministerie voor het sectorplan BIKUDAK, hebben sociale partners besloten om het aantrekken, opleiden en behouden van personeel nu al vanuit het SF BIKUDAK financieel te ondersteunen. ■ (BRON: WWW.SBD.NL)

knelpunten weg te nemen, zullen eerlijkere concurrentieverhoudingen gecreëerd worden.

SPECIEFIEKE MAATREGELEN

Om het sectorplan BIKUDAK te laten slagen en de bedrijfstak gezond te houden, wil de branche met specifieke maatregelen een aantal knelpunten oplossen. Deze maatregelen hebben betrekking op de invoering van een vakpaspoort voor alle vakkrachten die werken in de BIKUDAK-sector (dakdekkers in loon-

Het sectorplan BIKUDAK hebben sociale partners ingediend bij het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW). Wordt het plan goedgekeurd, dan kan de bedrijfstak een financiële bijdrage van de zijde van de overheid tegemoet zien, die ingesteld is om de arbeidsmarkt te bevorderen. Het sectorplan is gebaseerd op een probleem-analyse van de dakbedekkingsbranche. Kort gezegd legt het plan de nadruk op het behoud en zo mogelijk vergroten van het vakmanschap.

Voor de periode 2014-2015 heeft het kabinet 600 miljoen euro beschikbaar gesteld om sectorplannen in Nederlandse bedrijfstakken te laten slagen. Sectorplannen, in dit geval betreft het een concrete uitwerking van de afspraken uit het Sociaal Akkoord dat het kabinet in april 2013 op centraal niveau met sociale partners heeft afgesproken. De basis van het sectorplan bestaat uit een analyse van de eigen arbeidsmarkt (dakbedekkingsbranche) met alle knelpunten van dien. Voor die knelpunten moeten in het plan oplossingen worden aangedragen, zowel voor de korte als langere termijn.

Wettelijk recht op scholing

Op 1 januari 2016 wordt de nieuwe ontslagprocedure van kracht. Vanaf dat moment is de reden van het ontslag bepalend of de ontslagprocedure via UWV of de kantonrechter gaat lopen. Deze hervorming van het ontslagrecht brengt nogal wat wetswijzigingen met zich mee.

Zoals te doen gebruikelijk kunnen Kamerleden op voorgenomen wetswijzigingen reageren. Mondeling, dan wel schriftelijk door indiening van een amendement. Voor de Wet Werk en Zekerheid (WWZ) is dit gebeurd. Het is een bijzonder *scholings-minded* amendement geworden, dat inmiddels door de Tweede Kamer is aanvaard. Dit betekent, dat er in de WWZ een artikel wordt opgenomen waarin staat dat werknemers in staat moeten worden gesteld om scholing te volgen die noodzakelijk is voor de uitoefening van hun functie en, voor zover dat redelijkerwijs kan worden verlangd, voor het voortzetten van de arbeidsovereenkomst (indien de functie van de werknemer komt te vervallen, dan wel indien hij niet langer in staat is deze te vervullen). De Wet Werk en Zekerheid is op 18 februari 2014 door de Tweede Kamer aangenomen, maar nog niet door de Eerste Kamer. ■

Vakanties 2014

BOUWVAKVAKANTIES:

NOORD NEDERLAND

21 juli t/m 8 augustus 2014
(week 30 t/m 32)

MIDDEN NEDERLAND

4 augustus t/m 22 augustus 2014
(week 32 t/m 34)

ZUID NEDERLAND

28 juli t/m 15 augustus 2014
(week 31 t/m 33)

Vacaturebank

Een onderdeel van de website van TECTUM is de vacaturebank. Daarop brengt TECTUM vraag en aanbod van leerling-dakdekkers voor de BIKUDAK-sector bij elkaar.

Verspreid over het land, zoekt TECTUM een aantal erkende leerbedrijven voor leerling-dakdekkers. Omgekeerd heeft een aantal erkende leerbedrijven in uiteenlopende regio's te kennen gegeven leerling-dakdekkers te willen plaatsen. Leerling-dakdekkers, die er iets voor voelen om bij één van de opgesomde leerbedrijven te worden geplaatst, kunnen daarover contact met TECTUM opnemen. Voorts doet TECTUM een dringend beroep op werkgevers om contact op te nemen, indien er mogelijkheden in het bedrijf bestaan voor de plaatsing van een leerling-dakdekker. ■

Niveau 4: Pittige beroepsopleiding

Ron Vriend en
Hendrik Roest

De Beroepsopleiding Kaderfunctionaris is de vierde en laatste stap in de doorlopende leerlijn van de bitumineuze en kunststof dakbedekkingsbranche. We vroegen de deelnemers Ron Vriend (33) en Hendrik Roest (25) hoe ze deze opleiding ervaren.

Hendrik werkt als allround dakdekker bij **Verhagen Dakbedekking** in Gameren, terwijl Ron voorman-dakdekker is bij **Patina Dakbedekkingen** in Andijk. In een ver verleden volgde Ron de Primaire Opleiding Dakdekker bij de toenmalige SBD. Vier jaar geleden volgde hij de Beroepsopleiding Allround Dakdekker bij TECTUM. Hendrik volgde de Basisberoepsopleiding op niveau 2, met aansluitend de Beroepsopleiding op niveau 3. Zowel Ron als Hendrik denken dat ze behoorlijk ambitieus zijn. Ze vinden dat deze beroepsopleiding niet te vergelijken is met de andere beroepsopleidingen die TECTUM aanbiedt. Ron: "Sowieso vind ik het een leuk en interessant opleidingstraject. Er wordt sterk de nadruk gelegd op zelfwerkzaamheid, het nemen van initiatief en op de eigen verantwoordelijkheid." Hendrik vult aan dat de manier van lesgeven anders is dan op niveau 2 of 3. "De docenten behandelen je als een volwassene. Ze geven je veel persoonlijke aandacht. Omgekeerd gedragen de deelnemers zich ook als volwassenen. Er wordt geen rottigheid uitgehaald. Iedereen is bloedserius met deze opleiding bezig." De kwaliteit, actualiteit, kleinschaligheid en intensiviteit van deze opleiding, voeren beide deelnemers verder aan als een enorme pré.

UITDAGING

Hendrik vertelt dat deze opleiding het beste uit hemzelf haalt en hem prikkelt om, na de afronding, verder door te leren via de OKD. "Ik wil alles van het dakbedekkingsvak te weten zien te komen." Voor Ron geldt min of meer hetzelfde. Hij wil niet tot zijn vijftigste op het dak blijven staan, maar wil wel tot zijn pensioengerechtigde leeftijd in de dakbedekkingsbranche blijven werken. "Als ik door het volgen van opleidingen kan uitgroeien tot uitvoerder, dan zou ik mijn loopbaan geslaagd vinden." Hij vindt dat er in de huidige beroepsopleidingen enorm geïnvesteerd wordt in gezond en veilig werken. Hij ziet dat op alle niveaus terugkomen. Ook denkt hij dat niet alleen het dakbedekken als vak een enorme ontwikkeling heeft

doorgemaakt, maar dat dit ook geldt voor de opleidingen. Hij vindt dat hij zichzelf in niveau 4 is tegengekomen. Deze opleiding is lastiger dan hij aanvankelijk dacht. "Je wordt met je snufferd de boeken ingeduwed. Terug naar de schoolbanken en de lesstof er in stampen, verslagen maken, informatie vergaren. Je moet wel, anders slaag je niet. Er zit veel theorie omheen. Dat vind ik wel een uitdaging. Vooral omdat ik dat niet meer gewend ben. Ik ben toch meer een buitenmens. In niveau 4 worden onderwerpen aan de orde gesteld, waarbij je niet stilstaat als je boven op het dak aan het werk bent. Je beseft niet hoeveel er komt kijken om een goed dak te maken. Niet alleen in de uitvoering, maar ook in de voorbereiding. Het draait niet alleen om voldoende dakrollen of de kraan die er 's ochtends moet staan, zodat jij aan het werk kan. Het is een veel groter geheel. Vroeger keken ze op je neer als je naar school ging. Voor het bedekken van daken hoefde je immers niet naar school. Een goede voorman leerde je de kneepjes van het vak wel. Die tijd is helemaal geweest. Tegenwoordig heb je verrekt goede vakopleidingen nodig. Die opleidingen zijn er. Niveau 4 gaat weer een stapje verder en levert je inzicht in het hele proces op."

ENTHOUSIAST

Hendrik vult aan dat je in de niveaus 2 en 3 de beroepspraktijk simultaan in de theorie kon terugvinden. "Dat is op niveau 4 ook het geval, maar los daarvan, moet je zelf ook de nodige informatie vergaren via het bedrijf. Dat is een groot verschil. Je moet er zelfstandig achter aan. Daarin gaat behoorlijk wat tijd zitten. Deze opleiding leert je om proactief bezig te zijn. Om aan de huiswerkopdrachten te voldoen, moet je je gezicht op de bedrijfsvloer laten zien om informatie boven de tafel te krijgen. Ik zit iedere week bij mijn begeleider. Ik ben enthousiast over de opleiding en straal dat uit. Daarvan worden zij ook weer enthousiast. In het bedrijf is men dan ook erg betrokken en er wordt geregeld gevraagd hoe het gaat op school, wat ik deze week geleerd heb en wat er voor de

komende week op het programma staat." Die goede wisselwerking tussen het bedrijf en de leerling gaat ook op voor Ron en eigenlijk voor iedere deelnemer aan deze pittige beroepsopleiding.

NIVEAU 4 IN KORT BESTEK

In de theorie krijgen deelnemers te maken met onder andere het verrichten van werkopnames, organiseren, plannen en coördineren van het uitvoeringsproces, maken van detailplanningen, bewaken en controleren van de voortgang, kwaliteit en begroting, het opstellen van het KAM-beleid, communicatietechnieken, Nederlands, Engels en rekenvaardigheden, loopbaan en burgerschap.

In de praktijk draait het o.a. om het uitvoeren van werkopnames, aansturen van personeel, in- en extern communiceren, het verrichten van administratieve werkzaamheden alsook het bewaken, coördineren en controleren van de uitvoering, voortgang of kwaliteit. Verspreid over één schooljaar neemt de Beroepsopleiding Kaderfunctionaris ongeveer 45 lesdagen in beslag met daarnaast opdrachten in de beroepspraktijkvorming bij het leerbedrijf. ■

Examen taal- en rekenonderwijs

Zoals bekend heeft onderwijsminister Jet Bussemaker besloten om het niveau van taal- en rekenonderwijs omhoog te schroeven.

In het MBO (dus ook bij TECTUM/ROC Friese Poort) worden vanaf het schooljaar 2014-2015 centraal ontwikkelde examens voor het rekenen en op bepaalde onderdelen voor de Nederlandse taal afgenomen. Deze centraal ontwikkelde examens zijn digitale examens. Voor de Nederlandse taal hebben ze betrekking op de onderdelen luistervaardigheid en leesvaardigheid. Voor de andere onderdelen, zoals spreekvaardigheid, schrijfvaardigheid, begrippenlijst en taalverzorging, worden de examens door de onderwijsinstellingen gemaakt: de zogenoemde instellingsexamens.

Uiteindelijk leveren het eindcijfer voor het centraal examen en het gemiddelde cijfer voor het examen op instellingsniveau één eindcijfer voor Nederlandse taal op. Voor rekenen gaan de centraal ontwikkelde examens over alle onderdelen: getallen, verhoudingen, meten/meetkunde en verbanden. Voor rekenen leggen de leerlingen één examen af, waarvoor ze dus ook één cijfer krijgen. Voor het behalen van het diploma mag een leerling voor één van de vakken (Nederlands of rekenen) maximaal één 5 halen. Het andere cijfer moet dan tenminste een 6 zijn. ■

Zo vader

zo zoon

WIE? Vader Jan (46 jaar) en zoon Jesse Wijs (22 jaar) van Topdak Dakbedekkingen uit Zwaagdijk.

HOE IS HET VAK GELEERD?

“Het ging niet zo best met mij op school. Toen zei m'n vader 'Je wilt niet meer naar school? Dan ga je werken op een boot. Want, je gaat wel iets uitvoeren. Thuiszitten is er namelijk niet bij!' Toen heb ik me aangemonsterd op een kotter. Vanaf dat moment werkte ik in de visserijsector op de Noordzee. Ik was destijds 14 jaar oud. Dat werk heb ik tot mijn 21ste gedaan. Daarna ging ik, hier op een industrieterrein in Enkhuizen, aan de slag bij een visverwerkingsbedrijf. Als buurman hadden we Mastum. Daar werkten mijn zwagers en broer, net als een aantal vrienden. Op een dag ben ik tijdens de schaft naar Mastum gelopen met de vraag of ze nog mensen konden gebruiken. Ik werd gelijk aangenomen. Ja, dat waren de tijden dat het niet op kon. Van horen zeggen wist ik wel wat het dakdekken inhield. Maar verder? Geen flauw idee. Wat ik moest doen? Mijn eerste klus was een dak op Schiphol. Gigantisch, wat een oppervlakte. Ik moest het werk voorbereiden. Dus alles wat die jongens nodig hadden om dat dak te renoveren, sjouwde ik naar boven.”

“Ik werk nog maar kort in de dakbedekkingsbranche. Ik was eerst timmerman, maar m'n contract liep af. Daarna zat ik een tijdje thuis. Mijn vader trok me van de bank af en vond dat ik moest gaan werken. Wat dat betreft lijkt hij wel op mijn opa. Ik mocht een weekje meedraaien bij Topdak. Ik vond het leuk werk. Ik kreeg te horen dat ik mocht blijven. Maar dat wilde ik niet. Mijn grootste wens was om in dienst te treden bij de Luchtmobiele Brigade, een snel inzetbare infanterie gevechtseenheid. Fysiek bezig zijn, dat stond me wel aan. Ik werd ook goedgekeurd door defensie. Maar het continu moeten leven op de kazerne en dat zeker negen maanden per jaar, vond ik helemaal niets. Je hebt geen enkele privacy meer en je bent constant onderweg. Daarop heb ik me dus verkeken. Daarna heb ik nog een half jaartje bij een drukkerij gewerkt en toen schreef ik een brief aan Topdak. Daarin zette ik uiteen dat ik waarschijnlijk een verkeerde keus had gemaakt en een kans bij hen had laten schieten. Of ik terug mocht komen. Ze lieten me twee maanden bungelen en toen kreeg ik bericht terug dat ik het mocht proberen.”

TOEN VERSUS NU?

“Ik ben nooit formeel gekwalificeerd tot dakdekker. Ik ben opgeleid door de voorman. Na mijn tijd bij Mastum, heb ik een periode voor mezelf gewerkt als zzp'er. Maar dat beviel niet. Dat had overigens niets met het dakdekken te maken, maar veel meer met het onderhandelen over de prijzen en de manier waarop mensen tegen elkaar uitgespeeld werden. Daar kon ik niet zo goed tegen. Dus ben ik daarmee gekapt. Daarna volgde nog een aantal andere werkgevers met uiteindelijk Topdak als laatste. Mijn jongere broer werkte er al en die tipte mij dat er mensen werden gezocht. Bij Topdak werd ik voor het eerst in mijn leven opgeleid en volgde ik verschillende cursussen. Vandaag de dag ben ik leermeester.”

“Gelijk bij mijn aanstelling bij Topdak werd me verteld dat ik via de Basisberoepsopleiding bij TECTUM opgeleid zou worden tot dakdekker. Wat ik van deze opleiding vind? Helemaal goed. In vergelijking met mijn vader, kan ik mij nu in alle richtingen scholen. Hij had die keuze niet, omdat de mogelijkheden niet bestonden. Er wordt nu ook veel aandacht besteed aan veiligheid en gezondheid. Dat was vroeger, toen hij zo oud was als ik nu, al helemaal niet het geval. Dat geldt ook voor de hulpmiddelen die ingezet worden om het werk lichter maken. Minder vind ik de reistijd vanuit Enkhuizen naar Nieuwegein. Met de auto is het anderhalf uur rijden, met het openbaar vervoer duurt het nog een uur langer. Dan heb je het dus over vijf uur reistijd per dag.”

TOEKOMST?

“We zitten goed in de opdrachten. Jesse en ik reizen niet samen naar de zaak of een werk. Hij wordt opgehaald. Hij zit in een andere ploeg dan ik. Ik ben ook zijn leermeester niet. Iemand anders begeleidt hem in de praktijk. Ik vind dat in orde, omdat het anders toch wel een beetje klef zou worden.” ■

“Mijn vader is een hele goede vakman. Ik zou wel met hem willen sparren over het vak, maar dat kan nu nog niet. Ik zit er te kort bij om iets zinnigs bij te dragen. Ik vind de opleiding hartstikke leuk. In vergelijking met de timmeropleiding wordt er bij TECTUM een hoop aandacht aan de leerlingen besteed. Dat is echt een wereld van verschil. Ze willen dat je slaagt voor het diploma. Dat voel je. Ik hoop dat het gebeurt en dat ik daarna door mag leren. Ik vind het in elk geval een mooi vak.” ■

Gespot

TECTUM op Dak Event

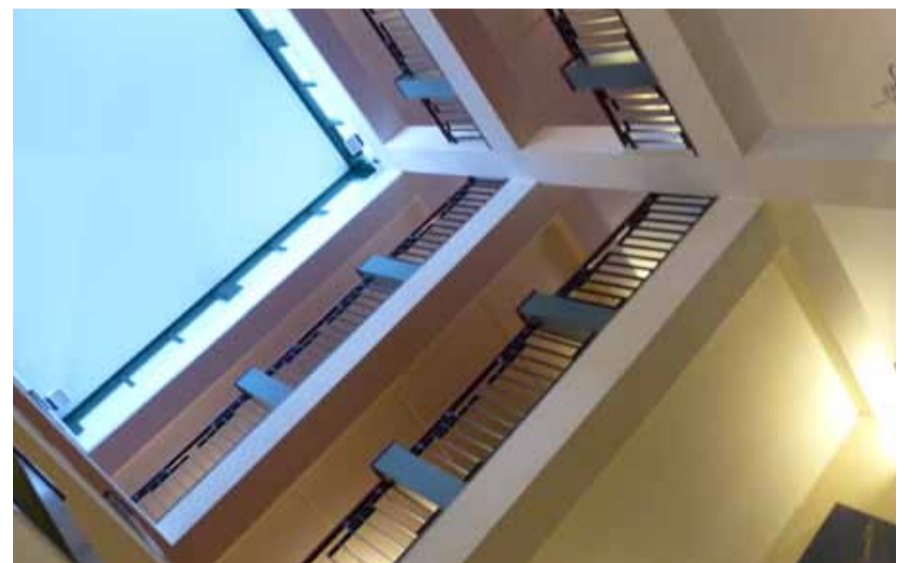
Dak Event is een kleinschalig evenement dat zich richt op de ontwikkelingen in de dakenbranche. Er komt dan ook een doelgericht publiek, dat geïnteresseerd is in energiedaken, groendaken, dakrenovatie, valveiligheid en kennisoverdracht zoals met scholing en opleidingen.

Dak Event biedt rust en ruimte om daarover uitvoerig van gedachten te wisselen. De all-in formule, met een gratis hapje of drankje, sluit hierop prima aan. Het is de eerste keer dat alle bedrijfstakinstanties zich vanuit één plek samen met de vakbonden hebben gepresenteerd.

Vanuit de stand vroeg SBD vooral aandacht voor duurzame inzetbaarheid en gaf demonstraties hoe het vallen van hoogte voorkomen kan worden. Bij VEBIDAK draaide het vooral om de bitumen- en kunststofrecycling en het dienstenpakket van de afdeling Technische Zaken. TECTUM ontving nogal wat vraagstellers die iets wilden weten over bijscholing, maatwerk scholing en uiteraard de Skillcard. Bij TECTUM heerst achteraf het gevoel dat de deelname aan de manifestatie een geslaagde was. Het was weliswaar niet zo druk, maar juist daardoor overzichtelijk en doeltreffend. Bovendien moet het voor de willekeurige buitenstaander een mooi gezicht zijn geweest dat de platte dakenbranche zich in Nieuwegein als ongedeelde sector presenteerde. ■

Opmerkelijk 4D daken en gevels

Of het een opmars wordt, moet nog worden afgewacht. Maar de **4D oppervlakte combinatietechnologie** lijkt langzamerhand de dakbedekkingsbranche te overerven. In toenemende mate worden er namelijk daken geplaatst die reageren op het weer en al naar gelang de omstandigheden zonne-energie, regenwater of fijnstof afvangen. Op elk uur van de dag draait de meest gewenste applicatie naar buiten. Als het zonnig weer is, zijn dat de zonnepanelen. Regent het, dan zal dat het waterafvoersysteem zijn en bij grote verkeersdrukte wordt fijnstof afgevangen. De mogelijkheden van de applicaties zijn aanzienlijk. Enkele voorbeelden: PV-panelen, groendak met substraat en op maat gemaakte drainagematten, ledverlichting voor reclaimedoelen of een lichtkrant, waterbuffering, energieopslag, prima warmte/koude prestatie of het verbouwen van groente in de gebouwde omgeving. Zie hier het functionele en duurzame platte dak van de toekomst. Inmiddels zijn er ook 4D isolatiebeschermplaten voor wand, vloer en dak op de markt die gefabriceerd zijn van onbehandelde resten uit houtzagerijen. Deze beschermplaten zijn bestand tegen regen en sneeuw en zijn sterk dampdoorlatend. Nieuwe technologie met dito applicaties en toepassingen vinden altijd snel hun weg binnen de opleidingen die TECTUM aanbiedt. Zowel in de theorie als in de praktijk. Bedrijven die daken met specifieke producten/technologie willen bedekken kunnen, indien zij dat wensen, altijd bij TECTUM terecht om hiervoor een maatcursus te laten ontwikkelen voor iedereen die daarbij vanuit de onderneming betrokken is. ■

Marjolein van Kleef

Eén van de instanties die een bijdrage levert aan de eendaagse cursus 'TopFit4TheJob' (zie pagina 1), is **Enerjoy** uit Amersfoort. Marjolein van Kleef werkt bij Enerjoy als diëtiste en projectcoördinator. Wat kunnen de dakdekkers van haar workshop verwachten?

te behalen. "Ik zie dat er te veel koffie wordt gedronken, er een hoop energie-drinkjes door-

in hun vel gaan zitten en over veel energie gaan beschikken. In feite vertel ik ze hoe ze fit en weerbaar aan het werk kunnen blijven. Ze hoeven overigens niet bang te zijn dat ik ze ga adviseren om daarvoor op een stengel bleekselderij te kauwen. Ik ga geen propaganda-praatje houden over rauwkost. Dat is absoluut de bedoeling niet. Wat ik wel doe, is gezond en bewust eten in perspectief plaatsen. Als je zwaar werk doet, hoeveel moet je dan eten en wanneer kun je dat het beste doen? Wat heb je nodig? Pak je bij het tankstation een balletje gehakt of bedenk je wat daarvoor een lekker en gezond alternatief zou kunnen zijn? Ik ga niet vertellen dat ongezond eten niet mag. Wel maak ik duidelijk dat iemand met kleine aanpassingen in het voedingspatroon al vrij ver kan komen. Inderdaad, volkorenbrood in plaats van witbrood, een gekookt eitje in plaats van hagelslag. Dakdekkers is lichamelijk een zwaar beroep, dus zorg ervoor dat je lichaam de juiste energie op het juiste moment kan leveren."

EETCULTUUR

Van Kleef maakt nogmaals kenbaar dat het haar

in eerste instantie gaat om de bewustwording ten aanzien van voedingsmiddelen. "Het is een eerste stap. Als dakdekkers iets gezonder en wat bewuster gaan eten worden ze alerter, geconcentreerder, productiever en dan voelen ze zich prettiger in hun job. Ik ben niet bang dat ze alles met een korreltje zout zullen nemen tijdens de workshop. Ik ben een mannencultuur gewend. Ik probeer ze altijd een spiegel voor te houden. De deelnemers worden er actief bij betrokken. Hun verhalen en achtergrond zijn belangrijk voor een goed advies. Natuurlijk heb ik niet de illusie dat ik een revolutie in de eetcultuur van de dakbedekkingsbranche ga bereiken. Wel hoop ik dat de deelnemers aan het einde van de workshop wat inzicht hebben in een gezond voedingspatroon om daarmee vervolgens zelf uit de voeten te kunnen. Gewoontes, ingeslepen patronen, die doorbreek je niet zomaar van de één op andere dag. Als je wat vaker achter je oor krabt voordat je een frikadel bij de snackbar bestelt, ben je al goed bezig..." ■

Om die vraag te beantwoorden legt Van Kleef eerst uit wat de dakbedekkingsbranche met **Enerjoy** in huis haalt. Kort gezegd: Enerjoy wil, via uiteenlopende voedingsprogramma's en activiteiten, gezond eetgedrag stimuleren. Enerjoy levert daarmee een bijdrage aan het slagen van een leeftijd- en leefstijlbewust personeelsbeleid. Een gezonde leefstijl met dito voeding betekent namelijk ook langer werken.

EI OF HAGELSLAG

Van Kleef vertelt dat op het gebied van gezond eten in sommige bedrijfstakken veel winst valt

heen gaan, witte boterhammen met zoet beleg gegeten worden en dat er zowel zoet als gefrituurd behoorlijk gesnackt wordt. Al met al krijg je daardoor veel suiker naar binnen. Dat is niet goed. Het gevolg zijn de suikerpieken die zich afwisselen met een suikerdip. Tijdens zo'n suikerdip voel je je slapjes, 'out of focus', minder alert en minder geconcentreerd. Bovendien krijg je al heel snel weer trek. Dakdekkers zijn harde werkers. Ze hebben alle energie nodig om goed uit de voeten te kunnen boven op het dak. Tijdens de workshop maak ik de deelnemers duidelijk hoe ze, verspreid over de hele dag, lekker kunnen eten en dat ze daardoor lekker

Toelatingstoets voor niveau 2

De drempelloze instroom op niveau 2 in het MBO gaat verdwijnen. Voortaan moeten leerling-dakdekkers een diploma voortgezet onderwijs of een diploma op niveau 1 overleggen om tot de Basisberoepsopleiding te worden toegelaten. Ongediplomeerde jongeren kunnen echter ook aan een toelatingstoets op instellingsniveau deelnemen. Ronden ze dit met een positief resultaat af, dan kunnen ze alsnog instromen op niveau 2. Zo niet, dan resteert de enige weg via de entreeopleiding op niveau 1. Deze blijft namelijk wel drempelloos toegankelijk.

TECTUM heeft gemengde gevoelens over de beëindiging van de drempelloze instroom in niveau 2. De drempelloze instroom houdt namelijk in, dat iedereen, ongeacht de genoten vooropleiding, tot de Basisberoepsopleiding in de dakbedekkingsbranche kan worden toegelaten (startkwalificatie). Daardoor nemen de kansen op een zelfstandige en waardevolle positie op zowel de arbeidsmarkt als in de samenleving toe. Door de aangescherpte eisen van het Ministerie van Onderwijs, wordt het voor kwetsbare jongeren moeilijker om een minimale basis te verwerven. De kans bestaat namelijk dat een aantal potentiële leerlingen tussen de wal en het schip zal vallen. Als voorbeeld kan bijvoorbeeld de ongediplomeerde jongere genomen worden die, na enkele jaren werken, weer wil gaan leren en geen directe toegang meer tot de vakopleiding krijgt. Of degene die na één jaar VMBO-tl besluit om het roer om te gooien door voor de vakopleiding bij TECTUM te kiezen. In zulke gevallen zal eerst de entreeopleiding 'Assistent Dakdekker' moeten worden afgerond (voorheen AKA, niveau 1). Eerder mogen ze niet aan de beroepsopleiding op niveau 2 beginnen. De entreeopleiding op niveau 1 krijgt daarmee een eigen positie binnen het bve-bestel (beroepsonderwijs en volwasseneneducatie). Deze opleiding richt zich op het behalen van een erkend diploma dat toegang geeft tot een

vervolgopleiding op niveau 2 en bereidt de leerling goed voor op de arbeidsmarkt als een startkwalificatie niet haalbaar is.

VOORKEUR

Naast deelname aan de entreeopleiding, kunnen ongediplomeerde jongeren ook deelnemen aan een toelatingstoets op instellingsniveau. Als ze dat met positief resultaat afronden, stromen ze eveneens in op niveau 2. Het ministerie gaat hiervoor geen toetsen of voorschriften ontwikkelen. De enige voorwaarde is, dat het een betrouwbare en deugdelijke toets is. Het is aan de instelling (TECTUM/ROC Friese Poort) om dit aan te pakken. Hier gaat de voorkeur van TECTUM naar uit. Per individu kan de nadruk dan namelijk wat nadrukkelijker worden gelegd op reeds verworven vaardigheden. Bovendien past een toelatingstoets wat beter binnen de structuur van TECTUM. Het kan wat eenvoudiger georganiseerd worden dan de entreeopleiding. De entreeopleiding duurt een jaar en daaraan zal mogelijk slechts een aantal leerlingen deelnemen. Desalniettemin buigt TECTUM zich binnenkort met ROC Friese Poort, over de uitgangspunten van de toelatingstoets en daarnaast ook over de inhoud van de entreeopleiding 'Assistent Dakdekker'. ■

Gespot in Nieuwegein

Maatcursus voor Dakbehoud Nederland

Dakbehoud Nederland is de onderhoudsdienst die bedrijven, aangesloten bij de Nederlandse Dakdekkers Associatie (NDA), hebben opgezet. Dagelijks gaan, vanuit verschillende vestigingen, ruim veertig ploegen van Dakbehoud Nederland op pad om onderhoudswerkzaamheden uit te voeren. Onlangs organiseerde TECTUM een tweedaagse maatcursus waaraan twaalf werknemers van Dakbehoud Nederland deelnamen.

In feite viel deze cursus 'Onderhoud en Inspectie' uiteen in twee delen. De eerste dag werden vooral accenten gelegd op veilig en gezond werken om het veilig opnemen en onderhouden van daken mogelijk te maken. Hiervoor werd in theorie geoefend, waarbij de praktijk van Dakbehoud Nederland als uitgangspunt diende. De valbeveiligingssystemen en persoonlijke beschermingsmiddelen waarmee Dakbehoud Nederland werkt, kwamen in dit onderdeel uitvoerig aan bod. Dat gold ook voor het uitvoeren van een veiligheidscheck en de Laatste Minuut Risico Analyse (LMRA).

De wijze waarop Dakbehoud Nederland de organisatie op de werkplek uitvoert, werd onder de loep genomen. Er werden tips uitgewisseld om het lichaam fysiek te ontlasten. De tweede dag draaide het in hoofdzaak om de inspectietechniek zelf. Daarvoor was tijd ingeruimd voor onderwerpen als de dakconstructie, de levensduur van dakbedekkingen, de veroudering daarvan, plus de gebreken in het dakvlak, aan de rand- en opstandafwerking of op bouwkundig terrein.

EIB: Opleiden is een 'must'

Ondanks allerlei hoopvolle berichten gaat de woningproductie dit jaar verder dalen. Een lichte groei wordt daarentegen verwacht voor de renovatie- en onderhoudsmarkt. In de utiliteitsbouw zal sprake zijn van een stabilisatie. Desondanks zijn de vooruitzichten *booming*. EIB schat in, dat de bouw vanaf 2015 in het teken komt te staan van een krachtige groei die gemiddeld 4% per jaar bedraagt. Bij de nieuwbouw zal de productie zelfs met meer dan 10% per jaar toenemen. De werkgelegenheid stijgt dan met 60.000 arbeidsjaren (het aantal uren dat een werknemer met een volledige baan per jaar werkt – vroeger manjaren genoemd).

OPLEIDEN EEN MUST

Sectoren moeten zich dit jaar richten op het organiseren van voldoende opgeleid personeel. De krimp heeft de afgelopen jaren tot gevolg gehad dat de instroom van jonge mensen sterk is gedaald en dat de uitstroom van ouderen is toegenomen. Vooral vanwege dit laatste is ook veel vakkennis weggelekt. Desondanks zijn er, om aan de toekomstige vraag in de bouw te voldoen, meer werknemers nodig. Voor sociale partners wordt het een grote uitdaging om vooral jongeren voor een baan in de bouw te interesseren en hen daarvoor op te leiden. Bovendien wordt het een uitdaging om de (oudere) uitstromer, eventueel na een (korte) opleiding, weer bij zijn sector te betrekken. Slaagt de bouw er niet in om de instroom op peil te krijgen, dan kan er wel eens een *worst-case scenario* ontstaan. Het verwachte herstel blijft dan uit, omdat er onvoldoende goed geschoold personeel beschikbaar is. Er is dan weliswaar een hoop werk aan de winkel, maar de arbeidskrachten zijn er niet om dit uit te voeren. De inzet van zzp'ers lost dit probleem evenmin op. EIB adviseert daarom om er alles aan te doen om jongeren tijdig voor een technisch beroep te interesseren (te beginnen bij de basisschool) en de uitstromers te interesseren voor een terugkeer naar hun oude sector. Vooruitzien in 2014, is regeren in 2015. ■

EIB staat voor het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid. EIB is geen onbekende voor de dakbedekkingsbranche. Eén keer per jaar maakt EIB de verwachtingen bekend t.a.v. de totale bouwproductie in Nederland. Dit keer beslaat dat de periode 2014-2019.

Interessant is uiteraard welke consequenties men, in het licht van deze toekomstige bouwactiviteiten, voorziet op het terrein van scholing en opleidingen.

Onderwijsweetjes

Vakopleidingen en waardering

Vakopleidingen krijgen te weinig waardering. Daardoor willen steeds minder leerlingen een ambachtelijke opleiding volgen. Dit, terwijl vakmanschap zo welkom is. Dit zegt het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP).

Ouders zien hun kinderen na de basisschool het liefste naar HAVO of VWO gaan. VMBO en MBO worden als een negatieve keuze gezien (alleen als het niet anders kan). Vakken als rekenen en taal worden hoger aangeslagen. Er wordt vaak voorbijgegaan aan het feit, dat sommige kinderen goed met hun handen kunnen werken. Vakmanschap is zo het ondergeschoven kindje in het onderwijs geworden, terwijl de kansen op een baan in de techniek gunstig zijn. Om hierin verandering te brengen moet volgens het SCP het vakmanschap meer uitgedragen worden. Laat er een modern beeld van zien, aldus het advies. Vakken als Nederlands, rekenen en Engels worden steeds belangrijker. Dat is goed voor de leerling die doorstroomt naar MBO of HBO, maar voor de toekomstige vakman gaat het ten koste van het opbouwen van vakkennis en werkervaring. ■

Opmerkelijke deelnemer aan C1-cursus

Herm Tuiten is stafmedewerker annex ledenadviseur bij branchevereniging VEBIDAK. Dagelijks krijgt hij behoorlijk wat telefoontjes van voornamelijk werkgevers die zijn raad en daad willen. De onderwerpen waarover gebeld wordt, lopen sterk uiteen.

Een kleine greep: CAO BIKUDAK, sociale zekerheid, sociale verzekeringen, personeelsbeleid, veiligheid en arbo, bedrijfseconomische- of juridische kwesties. De laatste tijd kreeg hij opvallend veel vragen over de C1-cursus 'Gezond en Veilig Werken op het Dak'. Niet zo zeer wat betreft de inhoud, maar veel meer over de CAO-verplichting dat iedereen die op hoogte dakwerkzaamheden uitvoert (dus ook zzp'ers), met ingang van 1 juli 2014 deze cursus aantoonbaar moet hebben gevolgd. Tuiten: "Vaak vroeg men zich af waarom dit zo is en waarom VCA-Basisveiligheid hier niet volstaat? Ook kreeg ik nogal eens te horen wat er zou gebeuren als niet aan de CAO-verplichting werd voldaan. Kortom, die vraagstellers prikkelden mijn nieuwsgierigheid. Daarom besloot ik mij bij TECTUM in te schrijven voor de C1-cursus, om zodoende zelf te ervaren uit welke onderdelen deze korte cursus bestaat. Uiteraard met het achterliggende doel om de vragen beter te kunnen beantwoorden." ■

De NEN 2767, de meting voor een deskundige en betrouwbare registratie van de conditie van daken, werd nog een keer uitgebreid besproken. Deze conditiemeting vormt meestal de basis voor een meerjarig onderhoudscontract. Aan dit laatste thema werd dus eveneens aandacht besteed. Vanzelfsprekend werden de

inspectievaardigheden ook buiten in de praktijk geoefend. Dit keer op een dak in Culemborg. Na afloop van deze dakinspectie dienden de deelnemers het voor Dakbehoud Nederland gebruikelijke inspectierapport in te vullen dat, terug in Nieuwegein, klassikaal aan de orde werd gesteld.

Een maatcursus kenmerkt zich door een specifieke thematiek, de vrijheid van keuze voor een locatie, duur van de cursus en spreiding van het aantal cursusdagen. ■

De draai gevonden: Ruben Swart

Ruben Swart is 23 jaar. In dienst van TECTUM volgt hij op dit moment de Beroepsopleiding Allround Dakdekker. Ruim drie jaar geleden trad hij in dienst van Klomp Dakbedekkingssystemen in Amsterdam als service- en onderhoudsmedewerker.

Anvankelijk verrichtte hij er zeer uiteenlopende werkzaamheden waaronder bijvoorbeeld het plaatsen van 365 dakkapellen. “Dat gaat beter als je ook het knippen en solderen beheerst”, meldde zijn voorman. En zo ging Ruben na een half jaar richting Zinkunie in Bostel voor een opleiding. Die rondde hij af.

“We willen een allrounder van je gaan maken”, kreeg Ruben vervolgens te horen. Ruben: “Dat betekent dat ik in de toekomst op alle werktaken van Klomp Dakbedekkingssystemen ingezet moet kunnen worden. Zo kwam ik in aanraking met TECTUM. De opleiding op niveau 2 heb ik nog in Purmerend gevolgd. Ik vond dat een informatieve opleiding en een leuke kennismaking met de dakbedekkingsbranche. Goede vakdocenten ook bij TECTUM, die je alle trucjes van het dakdeken bijbrengen. Ze blijven net zo lang op je inhameren, totdat jij snapt hoe je iets moet uitvoeren. Ze nemen echt de tijd voor je. Nu ben ik iemand die niet alles voor zoete koek aanneemt en graag de discussie over de lesstof aangaat. Ik vind dat ook een soort sport. Maar daarmee zitten de docenten niet. Dat is geen enkel probleem. Ik vind dat ik knap enthousiast over het vak geworden ben. Ik ben er achter gekomen dat ik best leergierig ben, zolang het maar om de techniek van het dakdeken gaat. Ik voel dat er een vakman van me wordt gemaakt. Ik ben in Nieuwegein lekker

bezig met mijn opleiding op niveau 3. Ik vind deze opleiding goed aansluiten op de Basisberoepsopleiding. Ik ben blij dat ik het leren in één keer heb doorgepakt. Je blijft dan in het ritme zitten van leren en huiswerk maken. De theorie van deze opleiding heb ik een beetje onderschat. Die is pittiger dan gedacht. Ik zie het zo; bij TECTUM leer je in grote lijnen wat er later in de praktijk van je wordt verwacht. In de praktijk zelf, maak je het vak vervolgens pas echt eigen. Bij Klomp krijg ik alle ruimte en medewerking om de opdrachten uit te voeren. Ik word daar een beetje in de richting van een functie als voorman geduwd. Ik geef er ook leiding aan een ploeg. Daar moet wel bijgezegd worden dat we bij Klomp niet hiërarchisch denken. Het is meer van ‘doe maar gewoon’. Hokjesgeest kennen we niet. Ik ben het aanspreekpunt voor mijn ploeg and *that's it*. Ondanks het feit dat ik nog een opleiding volg, hebben die jongens dat ook geaccepteerd. We gaan goed met elkaar om. Ambities? Die heb ik. Voorman/uitvoerder, dat lijkt me wel wat.”

Na een voorgeschiedenis van twaalf ambachten en dertien ongelukken, ondermeer in de scheeps- en interieurbouw, de grote bouw, als militair en aspirant-politieagent, lijkt Ruben Swart zijn draai in de dakbedekkingsbranche gevonden te hebben. ■

Gespot in Purmerend

Maatcursus voor BOKO B.V. Dakbedekkers

Leveranciers willen in toenemende mate dat alleen ter zake geschoolde dakdekkers met hun applicaties werken. Vanuit de bedrijven wil men dit ook. Met een goed product kun je een dak immers goed verknallen. Om dit te voorkomen biedt TECTUM doeltreffende scholing aan. Zoals onlangs op maat in Purmerend waar de dakdekkers van **BOKO B.V. Dakbedekkers** zich tijdens een merkgerichte EPDM-cursus verder bekwaamden in het werken met de dakbaan van een fabrikant. Deze ééndaagse maatcursus werd gedoceerd door vakdocent **Peter van der Dussen** van TECTUM en van fabrikantzijde door **Harry Vrieling**.

Het materiaal is een éénlaagse thermisch lasbare dakbedekking die uit EPDM bestaat. De dakdekkers van BOKO hadden al eerder een korte cursus rond dit materiaal gevolgd. Dit keer betrof het een vervoltraject. Van der Dussen vertelt dat het in de eerste maatcursus vooral draaide om de binnen- en buitenhoeken met specifieke details. In deze tweede cursus gaan de docenten een stapje verder. De details zijn wat gecompliceerder af te föhnen. Harry Vrieling meldt dat de hoeken tot het lastigste detail behoren. “De binnenhoek misschien nog iets meer dan de buitenhoek. Dit, vanwege de beperkte ruimte. Hebben ze dat eenmaal onder de knie, dan bestaat er geen enkel probleem meer om met dit ‘spul’ te werken. Sommige jongens zijn van mening dat ze

dit zonder een cursus ook wel goed was afgegaan. Vergeet het, want dat is dus niet zo. Het materiaal is weliswaar simpel te verwerken, maar je moet wel weten hoe je dat op een goede manier moet doen. Dat leren ze hier bij TECTUM. Ik ben ook projectbegeleider. Wekelijks ga ik enkele projecten af waar met deze dakbaan wordt gewerkt. Je wilt niet weten hoeveel technische vragen er in de praktijk nog op me afgevuurd worden. Goed dat er daarom zulke cursussen zijn.” ■

